

Mál nr. 234/2018**M og
vátryggingafélagið V v/ ábyrgðartryggingar vinnuveitanda.****Ágreiningur um bótaskyldu er mótaþlötur féllu undan manni við byggingarvinnu.****Gögn.**

Málskot, móttakið 1.8.2018, ásamt fylgigögnum.
Bréf V, dags. 10.8.2018.

Málsatvik.

Skömmu eftir hádegi 19. júlí 2016 féll M, starfsmaður byggingaraðilans A, til jarðar af 2. hæð nýbyggingar. Við slysið hlaut M einkum áverka í andliti og rifbrot.

Í vettvangsskýrslu lögreglu kemur fram að búíð hafi verið að ganga frá M á sjúkrabörum í sjúkrabíl sem var að yfirgefa vettvang þegar lögregla kom á staðinn. Um atvikið sjálf segir í lögregluskýrslunni að miklir tungumálaerfiðleikar hafi verið á vettvangi, en svo hafi virst sem M, sem vann við stjórn krana á byggingarsvæðinu, hafi verið að fara á milli herbergja á annarri hæð byggingarinnar. Enginn útveggur hafi verið á byggingunni og mun M hafa ætlað að fara á milli herbergja með því að fara út fyrir veggenda. Eitthvað hafi gerst þannig að M hafi misst jafnvægið og ætlað að bjarga sér með því að stíga á mótaþlötur sem voru undir gólfplötu annarrar hæðar. Engar stoðir hafi verið þar undir, þar sem verið var að rífa undan plötunni þannig plöturnar féllu til jarðar og hafi M fallið niður með plötunum, alls 3,6 m.

Í umsögn Vinnueftirlitsins kemur fram að M hafi verið farinn af vettvangi á leið á sjúkrahús þegar eftirlitsmaður hafi komið á vettvang, en rétt hafi verið við B, verkstjóra M. Þá segir í umsögninni að M hafi verið staddur inni í byggingunni og þurft að fara á milli rýma. Hafi hann farið fyrir veggenda við úthlið hússins. Þar hafi enginn útveggur verið né fallvarnir og þegar hann hafi stigið á enda mótaþlötu undir gólfplötunni hafi platan dottið og M með. Búíð hafi verið að taka stoðir undan mestum hluta platnanna, en ekki hafi verið hægt að sjá hvort stoðirnar væru undir plötunum eða ekki þegar horft var á plöturnar ofan frá. Ekki sé vitað um ástæðu þess að hann fór þessa leið. Að sögn B hafi M vitað að búíð var að losa undirstöður undan mótunum fyrir gólfið á hæðinni. Talið sé að hann hafi ætlað að fara fyrir veggendann með því að stíga á gólfendann og halda sér í vegginn, en misst takið. Við það hafi hann dottið aftur fyrir sig og lent á mótaþlötunum sem létu undan. Að sögn B hafði M verið upplýstur um að búíð hafi verið að taka uppistöður undan mótaþlötum við húsendann og hann verið varaður við hættunni sem því fylgdi. Samkvæmt niðurstöðu rannsóknar VER var meginorsök slyssins talin vera sú að engar fallvarnir hafi verið. Meðvirkandi þáttur til aukinnar áhættu hafi verið sá að M hafi verið einn við umrædda vinnu og þurft á sama tíma að tryggja örugga hífingu og þar með öryggi annarra og um leið sitt eigið öryggi. Um skyldur aðila er í umsögninni m.a. vísað til ákvæða í 3.-6. gr. reglna nr. 547/1996 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggisráðstafanir á byggingarvinnustöðum og við aðra mannvirkjagerð, svo og 1., 21., 26., 27., 30. og 33. gr. reglugerðar nr. 920/2006 um skipulag og framkvæmd vinnuverndarstarfs á vinnustöðum.

M hefur krafist bóta fyrir líkamstjón sitt úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

Álit.

Í gögnum málsins er ekkert haft eftir M um tildrög slyssins. Ekki verður heldur séð að neinn hafi verið sjónarvottur að slysinu. Í fyrirliggjandi umsögn VER um slysið má ráða að sú atvikalýsing sem þar er gerð grein fyrir byggir á álitu aðila, þ.m.t. verkstjóra, sem voru á vettvangi þegar slysið varð. Hið sama verður að telja að gildi um þá atvikalýsingu sem skráð er í lögregluskýrslu og að framan greinir. Í ljósi þessa verður af fyrirliggjandi gögnum engu slegið föstu um það hvernig slysið bar nákvæmlega að höndum.

Aðstæður í byggingunni þar sem slysið varð voru með þeim hætti að búíð var að steypa gólf fyrir 2. hæð byggingarinnar og hafist handa við að reisa steypumót fyrir vegg á þessari sömu hæð, þ. á m. mót á milli rýma fyrir vegg sem náði allt að brún gólfplötunnar. Undir gólfplötunni voru mótaþlötur

sem náðu út fyrir brún gólfplötunnar. Búð var að mestu að fjarlægja stoðir sem voru undir mótaplötunum. Enginn útveggur eða mót fyrir útvegg voru meðfram brún gólfplötunnar út frá þeim vegg sem náði að brúninni. Þar voru heldur engar fallvarnir, en skortur á þeim er talin meginorsök slyssins samkvæmt umsögn VER. Ekki er ástæða til að draga það álit í efa. Af hálfu A var því ekki gætt fyllsta öryggis á vinnustaðnum sem braut m.a. í bága við 42. gr. laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum. A telst því bera skaðabótaábyrgð á líkamstjóni því sem M hlaut í slysinu.

Réttur M til skaðabóta verður á hinn bóginn ekki skertur vegna meðábyrgðar nema hann hafi af ásetningi eða stórkostlegu gáleysi átt þátt í því að slysið varð, sbr. 23. gr. a skaðabótalaga nr. 50/1993, sbr. 1. gr. laga nr. 123/2009 um breytingu á þeim. Sá sem krefst skerðingar á bótarétti samkvæmt lagagrein þessari hefur sönnunarbyrði um að skilyrðum greinarinnar sé fullnægt svo beita megi skerðingu. Svo virðist sem M hafi starfs síns vegna þurft að fara yfir í það rými handan veggins sem hann mun hafa verið að reyna að komast fyrir þegar slysið varð. B, verkstjóri, kveðst hafa varað M við hættunni við að stíga út á mótaplötunum sem voru undir gólfplötunni, þar sem búið hafi verið að taka stoðir undan þeim. Með því að verkstjórinn sá ástæðu til að vara M við þessari hættu, má draga þá ályktun að áður en stoðirnar voru teknar undan mótaplötunum hafi verið litið svo á að óhætt væri að stíga út á þær og það viðgengist að einhverju leyti. Í málskoti er því andmælt að M hafi verið varaður við þeirri hættu sem stafaði af því að stíga út á mótaplötunum. Gegn þessum andmælum verður að telja ósannað að M hafi verið kunnugt um að búið hafi verið að slá undan mótaplötunum þannig að ekki hafi verið óhætt að stíga út á þær. Þá gat hann ekki séð, þar sem hann stóð fyrir ofan plötunum, að búið hafi verið að slá undan þeim. Það verður því ekki virt M til stórkostlegs gáleysis að hafa farið á milli rýma eins og hann hugðist gera jafnvel þótt hann hafi einnig komist á milli um hurðargat innar á gólfinu. Skilyrði til að skerða rétt M til bóta eru því ekki fyrir hendi og á hann því óskertan rétt til bóta fyrir líkamstjón sitt úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

Niðurstaða.

M, á óskertan rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

Reykjavík, 11. september 2018.

Sóley Ragnarsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Jón Magnússon lögm.